

DIREKTIVA (EU) 2019/1024 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**z dne 20. junija 2019****o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja****(prenovitev)**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ je bila bistveno spremenjena. Ker so potrebne nove spremembe, bi bilo treba zaradi jasnosti navedeno direktivo prenoviti.
- (2) Na podlagi člena 13 Direktive 2003/98/ES in pet let po sprejetju Direktive 2013/37/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾, ki je spremenila Direktivo 2003/98/ES, je Komisija po posvetovanju z ustreznimi deležniki ocenila in pregledala delovanje Direktive 2003/98/ES v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov.
- (3) Po posvetovanju z deležniki in ob upoštevanju rezultatov ocene učinka je Komisija menila, da je potrebno ukrepanje na ravni Unije, da bi odpravili preostale in nastajajoče ovire za široko ponovno uporabo informacij javnega sektorja in javno financiranih informacij v celotni Uniji, posodobili zakonodajni okvir glede na napredek digitalnih tehnologij in dodatno spodbudili digitalne inovacije, zlasti v zvezi z umetno inteligenco.
- (4) V ospredju bistvenih sprememb pravnega besedila, s katerimi naj bi v celoti izkoristili možnosti informacij javnega sektorja za evropsko gospodarstvo in družbo, bi morala biti naslednja področja: zagotavljanje dostopa v realnem času do dinamičnih podatkov z ustreznimi tehničnimi sredstvi, povečanje ponudbe dragocenih javnih podatkov za ponovno uporabo, tudi podatkov javnih podjetij, raziskovalnih organizacij in organizacij, ki financirajo raziskave, obravnava pojava novih oblik izključne ureditve, uporaba izjem od načela zaračunavanja mejnih stroškov ter odnos med to direktivo in nekaterimi z njo povezanimi pravnimi instrumenti, vključno z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾ in direktivami 96/9/ES ⁽⁶⁾, 2003/4/ES ⁽⁷⁾ ter 2007/2/ES ⁽⁸⁾ Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽¹⁾ UL C 62, 15.2.2019, str. 238.

⁽²⁾ Stališče Evropskega parlamenta z dne 4. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 6. junija 2019.

⁽³⁾ Direktiva 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o ponovni uporabi informacij javnega sektorja (UL L 345, 31.12.2003, str. 90).

⁽⁴⁾ Direktiva 2013/37/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o spremembi Direktive 2003/98/ES o ponovni uporabi informacij javnega sektorja (UL L 175, 27.6.2013, str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁶⁾ Direktiva 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 1996 o pravnem varstvu baz podatkov (UL L 77, 27.3.1996, str. 20).

⁽⁷⁾ Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju in o razveljavitvi Direktive Sveta 90/313/EGS (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

⁽⁸⁾ Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L 108, 25.4.2007, str. 1).

- (5) Dostop do informacij je temeljna pravica. Listina Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina) vsakomur zagotavlja pravico do svobodnega izražanja, ki vključuje svobodo mnenja ter sprejemanja in širjenja informacij in idej brez vmešavanja javnih organov in ne glede na državne meje.
- (6) Člen 8 Listine zagotavlja pravico do varstva osebnih podatkov in določa, da se morajo ti podatki obdelovati pošteno, za določene namene in na podlagi privolitve zadevne osebe ali na drugi legitimni podlagi, določeni z zakonom, ter pod nadzorom neodvisnega organa.
- (7) Pogodba o delovanju Evropske unije (PDEU) določa vzpostavitev notranjega trga in sistema, ki zagotavlja, da na notranjem trgu ne prihaja do izkrivljanja konkurence. Harmonizacija pravil in praks v državah članicah, ki se nanašajo na izkoriščanje informacij javnega sektorja, prispeva k uresničevanju teh ciljev.
- (8) Javni sektor v državah članicah zbira, ustvarja, reproducira in razširja širok nabor informacij na številnih področjih dejavnosti, kot so informacije s področja sociale, politike, gospodarstva, prava, geografije, okolja, meteorologije, potresne dejavnosti, turizma, podjetništva, patentiranja in izobraževanja. Dokumenti, ki jih ustvarijo organi javnega sektorja in so izvršilnega, zakonodajnega ali sodnega značaja, so obsežna, raznolika in dragocena zbirka virov, ki lahko koristi družbi. Zagotavljanje teh informacij, ki vključujejo dinamične podatke, v splošno uporabljanim elektronskem formatu omogoča državljanom in pravnim subjektom, da najdejo nove načine za njihovo uporabo ter ustvarijo nove inovativne izdelke in storitve. Države članice in organi javnega sektorja lahko pri svojih prizadevanjih, da bi bili podatki zlahka dostopni za ponovno uporabo, izkoristijo in prejmejo ustrezno finančno podporo iz ustreznih skladov in programov Unije, s čimer se zagotavlja široka uporaba digitalnih tehnologij ali digitalna preobrazba javnih uprav in javnih služb.
- (9) Informacije javnega sektorja predstavljajo izjemen vir podatkov, ki lahko prispeva k izboljšanju notranjega trga ter k razvoju novih aplikacij za potrošnike in pravne subjekte. Pametna uporaba podatkov, vključno z njihovo obdelavo prek aplikacij umetne inteligence, ima lahko preobrazbeni učinek na vse gospodarske sektorje.
- (10) Direktiva 2003/98/ES je določila nabor minimalnih pravil, ki urejajo ponovno uporabo, in praktične ureditve za olajšanje ponovne uporabe obstoječih dokumentov, ki jih hranijo organi javnega sektorja držav članic, vključno z izvršilnimi, zakonodajnimi in sodnimi organi. Od sprejetja prvega nabora pravil o ponovni uporabi informacij javnega sektorja se je količina podatkov na svetu, vključno z javnimi podatki, eksponentno povečala, pri čemer nastajajo in se zbirajo nove vrste podatkov. Hkrati se nenehno razvijajo tehnologije za analiziranje, izkoriščanje in obdelavo podatkov, kot so strojno učenje, umetna inteligenca in internet stvari. Ta hitri tehnološki razvoj omogoča oblikovanje novih storitev in novih aplikacij, ki temeljijo na uporabi, združevanju ali kombiniranju podatkov. Ker pravila, prvotno sprejeta leta 2003 in spremenjena leta 2013, tem hitrim spremembam ne ustrezajo več, obstaja nevarnost, da gospodarske in socialne priložnosti, ki jih omogoča ponovna uporaba javnih podatkov, ne bodo izkoriščene.
- (11) Razvoj, usmerjen k podatkovni družbi, kjer se uporabljajo podatki iz različnih področij in dejavnosti, vpliva na življenje vseh državljanov v Uniji, med drugim tako, da jim omogoča nove načine za dostop do znanja in pridobitev znanja.
- (12) V tem razvoju ima digitalna vsebina pomembno vlogo. Proizvodnja vsebine je v zadnjih letih povzročila in še vedno povzroča hitro ustvarjanje novih delovnih mest. Večina teh delovnih mest se ustvari v inovativnih zagnanskih podjetjih ter malih in srednjih podjetjih (MSP).
- (13) Eden od poglobitvenih ciljev vzpostavitve notranjega trga je ustvarjanje pogojev, ki bodo prispevali k razvoju storitev in proizvodov na ravni Unije in v državah članicah. Informacije javnega sektorja ali informacije, ki se zbirajo, proizvajajo, reproducirajo in razširjajo pri izvajanju javne naloge ali opravljanju storitve v splošnem interesu, so pomemben primarni material za proizvode in storitve z digitalno vsebino in bodo z razvojem

naprednih digitalnih tehnologij, kot so umetna inteligenca, tehnologije distribuirane knjige transakcij in internet stvari, postale še pomembnejši vir vsebin. V tem smislu bo bistvena široka čezmejna geografska pokritost. Pričakuje se povečane možnosti ponovne uporabe takih informacij med drugim, da se vsem družbam Unije, vključno z mikropodjetji in MSP, pa tudi civilni družbi, omogoči, da izkoriščajo potencial teh informacij ter prispevajo h gospodarskemu razvoju, ustvarjanju visokokakovostnih delovnih mest in zaščiti, zlasti v korist lokalnih skupnosti, pa tudi k pomembnim družbenim ciljem, kot sta odgovornost in preglednost.

- (14) Omogočanje ponovne uporabe dokumentov, ki jih hrani organ javnega sektorja, predstavlja dodano vrednost v korist ponovnih uporabnikov, končnih uporabnikov in družbe na splošno ter v številnih primerih tudi za organ javnega sektorja, s povečanjem preglednosti in odgovornosti ter povratnih informacij ponovnim uporabnikom in končnim uporabnikom, ki zadevnemu organu javnega sektorja omogočajo, da izboljša kakovost zbranih informacij in izpolnjevanje svojih javnih nalog.
- (15) Med pravili in praksami držav članic glede izkoriščanja virov informacij javnega sektorja obstajajo znatne razlike, ki ovirajo polni razvoj gospodarskega potenciala tega ključnega vira. Treba bi bilo upoštevati dejstvo, da so prakse organov javnega sektorja pri izkoriščanju informacij javnega sektorja med državami članicami še vedno različne. Kadar razlike med nacionalnimi predpisi in praksami ali pomanjkanje jasnosti ovirajo nemoteno delovanje notranjega trga in pravičen razvoj informacijske družbe v Uniji, bi bilo treba nacionalna pravila in prakse glede ponovne uporabe dokumentov javnega sektorja vsaj minimalno harmonizirati.
- (16) Pojem odprti podatki se na splošno nanaša na podatke v odprtem formatu, ki jih lahko vsakdo svobodno uporablja, ponovno uporablja in deli za kakršen koli namen. Politike odprtih podatkov, ki spodbujajo široko razpoložljivost in ponovno uporabo informacij javnega sektorja za zasebne ali komercialne namene z minimalnimi pravnimi, tehničnimi ali finančnimi omejitvami ali brez njih in pospešujejo kroženje informacij ne le za gospodarske subjekte, temveč predvsem za javnost, imajo lahko pomembno vlogo pri spodbujanju družbene angažiranosti ter snovanju in podpiranju razvoja novih storitev, ki temeljijo na novih načinih združevanja in uporabe takih informacij. Države članice se spodbuja, da pospešujejo ustvarjanje podatkov na podlagi načela „vgrajena in privzeta odprtost“ za vse dokumente, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Pri tem bi morale zagotoviti dosledno raven zaščite ciljev javnega interesa, kot je javna varnost, tudi kadar gre za občutljive informacije, povezane z zaščito kritične infrastrukture. Zagotoviti bi morale tudi varstvo osebnih podatkov, tudi kadar informacije iz posameznega nabora podatkov ne predstavljajo tveganja za identifikacijo ali izločitev fizične osebe, vendar pa bi lahko obstajalo tako tveganje, kadar se te informacije kombinirajo z drugimi razpoložljivimi informacijami.
- (17) Nadalje, brez minimalne harmonizacije na ravni Unije lahko zakonodajne aktivnosti na nacionalni ravni, ki so se v številnih državah članice že začele kot odgovor na tehnološke izzive, povzročijo še večje razlike. Vpliv takih zakonodajnih razlik in negotovosti bo postal znatnejši z nadaljnjim razvojem informacijske družbe, ki je že precej povečala čezmejno izkoriščanje informacij.
- (18) Države članice so na podlagi Direktive 2003/98/ES oblikovale politike ponovne uporabe, pri čemer so nekatere sprejele ambiciozne pristope v zvezi z odprtimi podatki, da bi državljanom in pravnim subjektom olajšale ponovno uporabo dostopnih javnih podatkov v obsegu, ki presega minimalno raven iz navedene direktive. Obstaja tveganje, da različna pravila v državah članicah ovirajo čezmejno ponudbo proizvodov in storitev in preprečujejo ponovno uporabo primerljivih sklopov javnih podatkov za vseunijske aplikacije, ki temeljijo na njih. Zato je potrebna minimalna harmonizacija v zvezi z določitvijo, kateri javni podatki so razpoložljivi za ponovno uporabo na notranjem informacijskem trgu, v skladu z zadevnimi režimi dostopa, splošnimi in sektorskimi, vendar brez vpliva na njih, kot je režim, opredeljen v Direktivi 2003/4/ES. Določbe prava Unije in nacionalnega prava, ki presegajo te minimalne zahteve, zlasti v primerih sektorskega prava, bi se morale še naprej uporabljati. Med primeri določb, ki presegajo minimalno raven harmonizacije iz te direktive, so pragovi za dovoljene stroške za ponovno uporabo, ki so nižji od pragov, določenih v tej direktivi, ali manj restriktivni pogoji za izdajo dovoljenja, kot so tisti iz te direktive. Ta direktiva zlasti ne posega v določbe, ki presegajo minimalno stopnjo harmonizacije iz te direktive, kakor je določeno v delegiranih uredbah Komisije, sprejetih na podlagi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁹⁾.

⁽⁹⁾ Direktiva 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za vmesnike do drugih vrst prevoza (UL L 207, 6.8.2010, str. 1).

- (19) Države članice se poleg tega spodbuja, da presežejo minimalne zahteve iz te direktive, tako da bi te zahteve uporabljale za dokumente, ki jih hranijo javna podjetja v zvezi z dejavnostmi, za katere je bilo na podlagi člena 34 Direktive 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾ ugotovljeno, da so neposredno izpostavljene konkurenci. Države članice se lahko tudi odločijo, da zahteve iz te direktive uporabljajo za zasebna podjetja, zlasti tista, ki opravljajo storitve v splošnem interesu.
- (20) Potreben je splošni okvir za pogoje, ki urejajo ponovno uporabo dokumentov javnega sektorja, da se zagotovijo pošteni, sorazmerni in nediskriminacijski pogoji za ponovno uporabo takih informacij. Organi javnega sektorja zbirajo, proizvajajo, reproducirajo in razširjajo dokumente, da izpolnijo svoje javne naloge. Javna podjetja zbirajo, proizvajajo, reproducirajo in razširjajo dokumente, da zagotovijo storitve v splošnem interesu. Uporaba takih dokumentov za druge razloge pomeni ponovno uporabo. Politike držav članic lahko presežejo minimalne standarde, določene v tej direktivi, in tako omogočijo obsežnejšo ponovno uporabo. Pri prenosu te direktive lahko države članice poleg izraza „dokument“ uporabijo druge izraze, če je ohranjen popolni obseg tega, kar vključuje opredelitev izraza „dokument“ v tej direktivi.
- (21) Ta direktiva bi se morala uporabljati za dokumente, ki jih zadevni organi javnega sektorja zagotavljajo kot del svojih javnih nalog, kakor so opredeljene s pravom ali drugimi zavezujočimi pravili v državah članicah. Če takih pravil ni, bi bilo treba te javne naloge opredeliti v skladu z običajno upravno prakso v državah članicah, pod pogojem, da je obseg teh javnih nalog pregleden in predmet pregledov. Javne naloge so lahko opredeljene na splošno ali za vsak primer posebej za posamezne organe javnega sektorja.
- (22) To direktivo bi bilo treba uporabljati za dokumente, ki so dostopni za ponovno uporabo, ko organi javnega sektorja za informacije izdajo dovoljenje, jih prodajo, razširjajo, izmenjajo ali zagotavljajo informacije. Da bi se izognili navzkrižnim subvencijam, bi ponovna uporaba morala vključevati nadaljnjo uporabo dokumentov v okviru same organizacije za dejavnosti, ki ne spadajo v obseg njenih javnih nalog. Dejavnosti, ki ne spadajo v javno nalogo, navadno vključujejo zagotavljanje dokumentov, ki se predložijo in zaračunajo izključno na poslovni podlagi ter v konkurenci z drugimi na trgu.
- (23) Ta direktiva ne omejuje ali ovira javnih organov in drugih organov javnega sektorja pri izvajanju njihovih zakonsko predpisanih nalog. Ta direktiva določa obveznost držav članic, da dajo vse obstoječe dokumente na voljo za ponovno uporabo, razen če je dostop omejen ali izključen v skladu z nacionalnimi pravili o dostopu do dokumentov ali če zanj veljajo druge izjeme, navedene v tej direktivi. Ta direktiva temelji na obstoječih režimih dostopa v državah članicah in ne spreminja nacionalnih pravil za dostop do dokumentov. Ne uporablja se v primerih, kadar lahko državljani ali pravni subjekti, skladno z ustreznim režimom dostopa, pridobijo dokumente, če lahko dokažejo poseben interes. Na ravni Unije člen 41 o pravici do dobrega upravljanja in člen 42 o pravici dostopa do dokumentov v Listini priznavata pravico vsakega državljana Unije in vsake fizične ali pravne osebe s prebivališčem ali statutarnim sedežem v državi članici do dostopa do dokumentov, ki jih hranijo Evropski parlament, Svet in Komisija. Organe javnega sektorja bi bilo treba spodbujati, da vse dokumente, ki jih hranijo, dajo na razpolago za ponovno uporabo. Organi javnega sektorja bi morali pospeševati in spodbujati ponovno uporabo dokumentov, vključno z uradnimi besedili zakonodajne in upravne narave, kadar ima organ javnega sektorja pravico, da njihovo ponovno uporabo odobri.
- (24) Države članice opravljanje storitev v splošnem interesu pogosto prenesejo na subjekte zunaj javnega sektorja, hkrati pa ohranjajo visoko stopnjo nadzora nad takimi subjekti. Obenem se Direktiva 2003/98/ES uporablja le za dokumente, ki jih hranijo organi javnega sektorja, pri čemer so javna podjetja izključena iz področja uporabe navedene direktive. To povzroča, da dokumenti, nastali v okviru izvajanja storitev splošnega interesa na številnih področjih, zlasti v sektorjih gospodarskih javnih služb, niso v zadostni meri razpoložljivi za ponovno uporabo. Prav tako znatno zmanjšuje možnost ustvarjanja čezmejnih storitev na podlagi dokumentov, ki jih hranijo javna podjetja, ki opravljajo storitve v splošnem interesu.
- (25) Zato bi bilo treba Direktivo 2003/98/ES spremeniti, da bi zagotovili, da se bo lahko uporabljala za ponovno uporabo obstoječih dokumentov, nastalih pri opravljanju storitev v splošnem interesu s strani javnih podjetij, ki opravljajo eno od dejavnosti iz členov 8 do 14 Direktive 2014/25/EU, ter javnih podjetij, ki delujejo kot izvajalci

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštinih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

javnih storitev na podlagi člena 2 Uredbe (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, javnih podjetij, ki delujejo kot letalski prevozniki, ki opravljajo obveznosti javne službe na podlagi člena 16 Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, ter javnih podjetij, ki delujejo kot lastniki ladij Skupnosti, ki opravljajo obveznosti javnih služb na podlagi člena 4 Uredbe Sveta (EGS) št. 3577/92 ⁽³⁾.

- (26) Ta direktiva ne vsebuje splošne obveznosti dopustitve ponovne uporabe dokumentov, ki jih ustvarijo javna podjetja. Odločitev, ali se ponovna uporaba odobri ali ne, bi morala biti prepuščena zadevnemu javnemu podjetju, razen kadar je drugače zahtevano s to direktivo ali pravom Unije ali nacionalnim pravom. Šele potem, ko je javno podjetje dalo na voljo dokument za ponovno uporabo, bi moralo upoštevati ustrezne obveznosti, določene v poglavjih III in IV te direktive, zlasti glede formatov, zaračunavanja nadomestil, preglednosti, izdajanja dovoljenj, nediskriminacije in prepovedi izključnih dogovorov. Po drugi strani pa javnim podjetjem ne bi bilo treba izpolnjevati zahtev iz poglavja II, kot so pravila, ki se uporabljajo za obdelavo zahtevkov. Kadar se dovoli ponovna uporaba dokumentov, bi bilo treba posebno pozornost nameniti občutljivim informacijam, povezanim z zaščito kritične infrastrukture, kakor je opredeljeno v Direktivi Sveta 2008/114/ES ⁽⁴⁾, in zaščiti ključnih storitev v smislu Direktive (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾.
- (27) Obseg ustvarjenih raziskovalnih podatkov eksponentno raste in daje možnosti za ponovno uporabo zunaj znanstvene skupnosti. Za učinkovito in celostno obravnavo vse večjih družbenih izzivov je postalo ključno in nujno, da je mogoče dostopati do podatkov iz različnih virov, pa tudi različnih sektorjev in disciplin, jih povezovati ter ponovno uporabljati. Med raziskovalnimi podatki so statistični podatki, rezultati poskusov, meritve, opazovanja, ki izhajajo iz terenskega dela, rezultati anket ter posnetki in slike razgovorov. Med njimi so tudi metapodatki, specifikacije in drugi digitalni predmeti. Raziskovalni podatki se razlikujejo od znanstvenih člankov, v katerih znanstveniki poročajo o ugotovitvah, ki izhajajo iz njihovih raziskav, in jih komentirajo. Dolga leta je bila odprta razpoložljivost in možnost ponovne uporabe podatkov iz javno financiranih znanstvenih raziskav odvisna od posebnih pobud politike. Odprti dostop se razume kot praksa zagotavljanja brezplačnega spletnega dostopa do rezultatov raziskav končnim uporabnikom brez omejitev uporabe in ponovne uporabe, kar presega okvir možnosti za zahtevo priznanja avtorstva. Cilj politik odprtega dostopa je zlasti zagotoviti raziskovalcem in širši javnosti dostop do raziskovalnih podatkov čim prej v procesu razširjanja ter poenostaviti njihovo uporabo in ponovno uporabo. Odprti dostop povečuje kakovost, zmanjšuje potrebo po nepotrebem podvajanju raziskav, pospešuje znanstveni napredek, je sredstvo za boj proti znanstvenim goljufijam ter lahko na splošno spodbudi gospodarsko rast in inovacije. Poleg zagotavljanja odprtega dostopa so hvalevredna prizadevanja usmerjena v to, da bi načrtovanje upravljanja podatkov postalo standardna znanstvena praksa, in v podporo razširjanju raziskovalnih podatkov, ki jih je mogoče enostavno najti, so dostopni in interoperabilni ter jih je mogoče ponovno uporabiti (načelo FAIR).
- (28) Iz navedenih razlogov je primerno določiti, da morajo države članice sprejeti politike odprtega dostopa za podatke, pridobljene v javno financiranih raziskavah, in zagotoviti, da takšne politike izvajajo vse raziskovalne organizacije, in organizacije, ki raziskave financirajo. Raziskovalne organizacije in organizacije, ki raziskave financirajo, bi lahko bile organizirane tudi kot organi javnega sektorja ali javna podjetja. Ta direktiva se za take hibridne organizacije uporablja le v njihovi vlogi raziskovalnih organizacij in za njihove raziskovalne podatke. Politike odprtega dostopa običajno omogočajo več izjem od načela, da je treba zagotoviti javno dostopnost rezultatov znanstvenih raziskav. Priporočilo Komisije z dne 25. aprila 2018 o dostopu do znanstvenih informacij in njihovem arhiviranju, kjer so med drugim opisani pomembni elementi politik odprtega dostopa. Poleg tega bi bilo treba izboljšati pogoje, pod katerimi je mogoče nekatere podatke iz raziskav ponovno uporabiti. Zato bi bilo treba nekatere obveznosti, ki izhajajo iz te direktive, razširiti na raziskovalne podatke, ki izhajajo iz znanstvenih raziskav, subvencioniranih z javnim financiranjem ali sofinanciranih s strani javnih in zasebnih subjektov. V okviru nacionalnih politik odprtega dostopa bi morala biti javna dostopnost javno financiranih raziskovalnih

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1370/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ter o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 1191/69 in št. 1107/70 (UL L 315, 3.12.2007, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, str. 3).

⁽³⁾ Uredba Sveta (EGS) št. 3577/92 z dne 7. decembra 1992 o uporabi načela prostega pretoka storitev v pomorskem prometu med državami članicami (pomorska kabotaža) (UL L 364, 12.12.1992, str. 7).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta (ES) št. 114/2008 z dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite (UL L 345, 23.12.2008, str. 75).

⁽⁵⁾ Direktiva (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji (UL L 194, 19.7.2016, str. 1).

podatkov standardna možnost. Vendar bi bilo treba v zvezi s tem ustrezno upoštevati pomisleke glede zasebnosti, varstva osebnih podatkov, zaupnosti, nacionalne varnosti, upravičenih poslovnih interesov, kot so poslovne skrivnosti, in pravic intelektualne lastnine tretjih oseb v skladu z načelom „odprto, kolikor je mogoče, zaprto, kolikor je potrebno“. Poleg tega raziskovalni podatki, do katerih zaradi nacionalne varnosti, obrambe ali javne varnosti dostop ni dovoljen, ne bi smeli biti vključeni v to direktivo. Da bi se izognili kakršni koli upravni obremenitvi, bi se morale obveznosti, ki izhajajo iz te direktive, uporabljati samo za tiste raziskovalne podatke, ki so jih raziskovalci, organizacije, ki opravljajo raziskave, ali organizacije, ki jih financirajo, že dali na razpolago javnosti prek institucionalnih ali tematskih repozitorijev, ter ne bi smele povzročati dodatnih stroškov pri pridobivanju naborov podatkov ali tega, da bi bilo potrebno dodatno shranjevanje podatkov. Države članice lahko razširijo uporabo te direktive na raziskovalne podatke, ki so na razpolago javnosti prek drugih podatkovnih infrastruktur poleg repozitorijev, v odprto dostopnih publikacijah, v obliki datoteke, priložene članku, podatkovnemu članku ali članku v podatkovni reviji. Dokumenti, ki niso raziskovalni podatki, bi morali še naprej biti izvzeti iz področja uporabe te direktive.

- (29) Opredelitev pojma „organ javnega sektorja“ temelji na opredelitvi pojma iz točke 1 člena 2(1) Direktive 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁶⁾. Opredelitev pojmov „subjekt javnega prava“ iz navedene direktive in „javno podjetje“ iz Direktive 2014/25/EU bi se morali uporabljati za to direktivo.
- (30) Ta direktiva določa opredelitev pojma „dokument“ in navedena opredelitev bi morala vključevati vse dele dokumenta. Pojem „dokument“ bi moral zajemati vsako navedbo aktov, dejstev ali informacij – in vsako zbiranje takih aktov, dejstev ali informacij – ne glede na vrsto nosilca podatkov (papir ali elektronska oblika ali zvočni, vizualni ali avdiovizualni posnetek). Namen opredelitve pojma „dokument“ ni vključevati računalniške programe. Države članice lahko razširijo uporabo te direktive na računalniške programe.
- (31) Organi javnega sektorja vse pogosteje dajejo svoje dokumente na razpolago za ponovno uporabo na proaktiven način, in sicer tako, da je dokumente in povezane metapodatke mogoče najti na spletu in so dejansko razpoložljivi v odprtem formatu, ki so strojno berljivi ter omogočajo interoperabilnost, ponovno uporabo in dostopnost. Dokumenti bi morali biti na razpolago za ponovno uporabo tudi na podlagi zahtevka, ki ga vloži ponovni uporabnik. V teh primerih bi moral biti rok za odgovor na zahtevek za ponovno uporabo razumen in skladen z enakovrednim rokom za zahtevke za dostop do dokumenta po ustreznih režimih dostopa. Iz te zahteve pa bi bilo treba izvzeti javna podjetja, izobraževalne ustanove, organizacije, ki izvajajo raziskave, in organizacije za financiranje raziskav. Razumni roki v Uniji bodo spodbujali oblikovanje novih združenih (agregiranih) informacijskih proizvodov in storitev na vseunijski ravni. To je zlasti pomembno za dinamične podatke (vključno s podatki o okolju, prometu, satelitskimi podatki, meteorološkimi podatki ter podatki, ustvarjenimi s senzorji), pri katerih sta pogoj za ekonomsko vrednost takojšna razpoložljivost informacij in njihovo redno posodabljanje. Dinamični podatki bi zato morali biti na razpolago takoj po tem, ko so zbrani, ali v primeru ročnega posodabljanja takoj po spremembi nabora podatkov prek vmesnika za aplikacijsko programiranje (API), da bi tako omogočili lažji razvoj interneta ter mobilnih aplikacij in aplikacij v oblaku, ki temeljijo na takih podatkih. Kadar to zaradi tehničnih ali finančnih omejitev ni mogoče, bi morali organi javnega sektorja dokumente dati na razpolago v obdobju, ki omogoča polno izkoriščanje njihovega gospodarskega potenciala. Za odpravo zadevnih tehničnih in finančnih omejitev bi bilo treba sprejeti konkretne ukrepe. Če se uporabi dovoljenje, je časovna razpoložljivost dokumentov lahko del pogojev dovoljenja. Kadar je preverjanje podatkov ključno zaradi upravičenih razlogov javnega interesa, zlasti na področju javnega zdravja in varnosti, bi bilo treba dati dinamične podatke na razpolago takoj po preverjanju. Takšno ključno preverjanje ne bi smelo vplivati na pogostost posodabljanja.
- (32) Da bi pridobili dostop do podatkov, ki se s to direktivo odpirajo za ponovno uporabo, bi bilo koristno zagotoviti dostop do dinamičnih podatkov prek kakovostno zasnovanih API. API je nabor funkcij, postopkov, opredelitev in protokolov za komunikacijo stroj-stroj in neprekinjeno izmenjavo podatkov. API bi morali biti podprti z jasno in popolno tehnično dokumentacijo, ki je na voljo na spletu. Kadar je mogoče, bi bilo treba uporabljati odprte API. Uporabljati bi bilo treba unijske ali mednarodno priznane standardne protokole, po potrebi pa tudi mednarodne standarde za podatkovne nize. Stopnje kompleksnosti API so lahko različne, lahko zgolj povezujejo podatkovno zbirko za pridobitev posebnih naborov podatkov, spletnega vmesnika ali bolj zapletenih ureditev. Ponovna uporaba in souporaba podatkov z ustrezno uporabo vmesnikov aplikacijskih programov ima splošen pomen, saj bo razvijalcem in zagonskim podjetjem pomagala pri ustvarjanju novih storitev in proizvodov. Je tudi ključna sestavina za ustvarjanje dragocenih okolij v zvezi s podatkovnimi sredstvi, ki pogosto ostanejo neizkoriščena. Vzpostavitev in uporaba API morata temeljiti na več načelih: razpoložljivosti, stabilnosti, vzdrževanju v celotnem

⁽¹⁶⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

življenjskem ciklu, enotni uporabi in standardih, prijaznosti do uporabnika in varnosti. Dinamične podatke, tj. podatke, ki se velikokrat posodablajo, pogosto v realnem času, bi morali organi javnega sektorja in javna podjetja dati na voljo za ponovno uporabo takoj, ko jih zberejo, z uporabo primernih API in po potrebi omogočiti masovni prenos k sebi, razen v primeru, če bi bili zaradi tega nesorazmerno obremenjeni. Pri ocenjevanju sorazmernosti obremenjenosti bi bilo treba upoštevati velikost in operativni proračun zadevnega organa javnega sektorja ali javnega podjetja.

- (33) Možnosti za ponovno uporabo je mogoče izboljšati z omejitvijo primerov, v katerih je treba digitalizirati papirne dokumente ali obdelati digitalne datoteke, da bi postale medsebojno združljive. Zato bi morali organi javnega sektorja dokumente dati na voljo v kakršnem koli obstoječem formatu ali jeziku, kadar je to možno in primerno, elektronsko. Organi javnega sektorja bi morali zahteve za izvlečke iz obstoječih dokumentov sprejeti pozitivno, če bi odobritev takega zahtevka vključevala samo preprost postopek. Od organov javnega sektorja kljub temu ne bi smeli zahtevati, da zagotovijo izvleček dokumenta ali spremenijo format zahtevane informacije, kadar bi to zanje pomenilo nesorazmerno obremenitev. Zaradi olajšanja ponovne uporabe bi morali organi javnega sektorja dati svoje lastne dokumente na voljo v formatu, ki, kolikor je to mogoče in primerno, ni odvisen od uporabe posebne programske opreme. Kadar je možno in primerno, bi organi javnega sektorja morali upoštevati možnosti ponovne uporabe dokumentov za invalide ali s strani invalidov, in sicer tako, da jim zagotovijo informacije v dostopnem formatu v skladu z zahtevami iz Direktive (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾.
- (34) Kadar je izvedljivo in ustrezno, bi morali organi javnega sektorja za lažjo ponovno uporabo dokumentov, tudi tistih, ki so objavljeni na spletiščih, dati na razpolago v odprtem in strojno berljivem formatu skupaj z njihovimi metapodatki, z največjo stopnjo natančnosti in ločljivosti, v formatu, ki zagotavlja interoperabilnost, na primer tako, da bi jih obdelali skladno z načeli, ki urejajo zahteve za združljivost in uporabnost prostorskih informacij v skladu z Direktivo 2007/2/ES.
- (35) Veljati bi moralo, da je dokument v strojno berljivem formatu, če je v datotečnem formatu, ki je strukturiran tako, da programskim aplikacijam omogoča, da v njem zlahka določajo, prepoznavajo in izločajo določene podatke. Podatke, kodirane v datotekah, strukturiranih v strojno berljivem formatu, bi bilo treba šteti za strojno berljive podatke. Strojno berljiv format je lahko odprt ali lastniški. Lahko so formalni standardi ali ne. Za dokumente, kodirane v datotečnem formatu, ki omejuje samodejno obdelavo, saj iz njih podatkov ni možno ali jih ni možno brez težav izločiti, se ne bi smelo šteti, da so v strojno berljivem formatu. Države članice bi morale, kadar je možno in primerno, spodbujati uporabo unijskega ali mednarodno priznanega odprtega in strojno berljivega formata. Po potrebi bi bilo pri oblikovanju tehničnih rešitev za ponovno uporabo dokumentov treba upoštevati evropski okvir za interoperabilnost.
- (36) Nadomestila za ponovno uporabo dokumentov predstavljajo pomembno oviro pri vstopu na trg za zagona podjetja ter MSP. Zato bi morali biti dokumenti brezplačno na razpolago za ponovno uporabo in, kadar je treba ponovno uporabo dokumentov zaračunati, bi morala biti nadomestila načeloma omejena na mejne stroške. Kadar organi javnega sektorja prostovoljno ali v skladu z nacionalnim pravom izvajajo zelo obsežno iskanje ali izredno drage spremembe formata zahtevanih informacij, se lahko stroški, povezani s temi dejavnostmi, krijejo z mejnimi stroški. V izjemnih primerih pa bi bilo zlasti treba upoštevati, da ne bi smeli oteževati običajnega delovanja organov javnega sektorja, ki morajo ustvarjati prihodek, da lahko krijejo velik del stroškov pri izvajanju svojih javnih nalog. To velja tudi v primerih, ko je organ javnega sektorja dal podatke na razpolago kot odprte podatke, vendar mora ustvariti prihodek, da bi kril velik del svojih stroškov, ki jih ima pri izvajanju drugih javnih nalog. Upoštevati je treba tudi vlogo javnih podjetij v konkurenčnem gospodarskem okolju. Organi javnega sektorja in javna podjetja bi morali zato imeti možnost, da v takih primerih zaračunavajo več kot mejne stroške. Ta nadomestila bi morala biti določena v skladu z objektivnimi, preglednimi in preverljivimi merili, skupni prihodek

⁽¹⁷⁾ Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja (UL L 327, 2.12.2016, str. 1).

od zagotavljanja dokumentov in dovoljenj za ponovno uporabo dokumentov pa ne bi smel presežati stroškov zbiranja in priprave, tudi z nakupom od tretjih oseb, reprodukcije, vzdrževanja, hranjenja in razširjanja, vključno z razumno donosnostjo naložbe. Po potrebi bi morale biti mogoče v upravičene stroške vključiti tudi stroške anonimizacije osebnih podatkov in stroške ukrepov, sprejetih za varovanje zaupnosti podatkov. Države članice lahko od organov javnega sektorja in javnih podjetij zahtevajo, da razkrijejo te stroške. Zahteva, da organi javnega sektorja ustvarjajo prihodek za kritje velikega dela stroškov, ki jih imajo pri izvajanju svojih javnih nalog ali zaradi obsega storitev splošnega pomena, ki so prenesene na javna podjetja, ni nujno pravna zahteva in lahko na primer izhaja iz upravne prakse držav članic. Take zahteve bi morale države članice redno pregledovati.

- (37) Donosnost naložbe je mogoče razumeti kot odstotek, poleg mejnih stroškov, ki omogoča povrnitev stroškov kapitala in vključitev realne stopnje donosa. Ker so stroški kapitala tesno povezani z obrestnimi merami kreditnih institucij, ki temeljijo na fiksni obrestni meri Evropske centralne banke (ECB) za operacije glavnega refinanciranja, ni mogoče razumno pričakovati, da bo donosnost več kot 5 % nad fiksno obrestno mero ECB.
- (38) Knjižnice, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzeji in arhivi bi morali imeti možnost, da zaračunavajo več kot mejne stroške, da njihovo normalno delovanje ne bi bilo ovirano. V primeru navedenih organov javnega sektorja skupni prihodek od zagotavljanja dokumentov in dovoljevanja ponovne uporabe dokumentov v ustreznem obračunskem obdobju ne bi smel presežati stroškov zbiranja, priprave, reprodukcije, razširjanja, ohranjanja in pridobitve pravic, vključno z razumno donosnostjo naložbe. Po potrebi bi bilo treba v upravičene stroške vključiti tudi stroške anonimizacije osebnih podatkov ali poslovno občutljivih informacij. Pri knjižnicah, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzejih in arhivih se lahko zaradi njihovih posebnosti pri izračunu razumne donosnosti naložbe upoštevajo nadomestila, ki se v zasebnem sektorju zaračunavajo za ponovno uporabo enakih ali podobnih dokumentov.
- (39) Zgornje meje nadomestil, določene v tej direktivi, ne posegajo v pravice držav članic, da uvedejo nižja nadomestila ali sploh nobenih.
- (40) Države članice bi morale določiti merila za zaračunavanje nad mejnimi stroški. Morale bi imeti možnost, da ta merila določijo v nacionalnih pravilih ali pa da določijo ustreznih organ ali ustrezne organe, pristojne za določitev teh meril, razen samega organa javnega sektorja. Ta organ bi moral biti organiziran v skladu z ustavnim in pravnim sistemom držav članic. To bi lahko bil obstoječi organ s proračunskimi izvršnimi pooblastili in politično odgovornostjo.
- (41) Zagotovitev, da so pogoji za ponovno uporabo dokumentov javnega sektorja jasni in javno dostopni, je predpogoj za razvoj informacijskega trga na ravni Unije. Zato je treba vse veljavne pogoje za ponovno uporabo dokumentov pojasniti potencialnim ponovnim uporabnikom. Države članice bi morale spodbujati ustvarjanje indeksov dostopnih dokumentov, ki bi bili po potrebi na voljo na spletu, da bi pospešile in olajšale zahtevke za ponovno uporabo. Vlagatelje zahtevkov za ponovno uporabo dokumentov, ki jih hranijo subjekti, ki niso javna podjetja, izobraževalne ustanove, organizacije, ki izvajajo raziskave, in organizacije za financiranje raziskav, bi bilo treba obvestiti o pravnih sredstvih, ki jih imajo na voljo v zvezi z odločitvami ali praksami, ki na njih vplivajo. To bo zlasti pomembno za zagona podjetja in MSP, ki morda nimajo izkušenj s komuniciranjem z organi javnega sektorja iz drugih držav članic in niso seznanjena z ustreznimi pravnimi sredstvi.
- (42) Pravna sredstva bi morala vključevati možnost preizkusa s strani nepristranskega organa za pritožbe. To bi lahko bil že obstoječi nacionalni organ, na primer nacionalni organ za varstvo konkurence, nadzorni organ, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) 2016/679, nacionalni organ za odobritev dostopa do dokumentov ali nacionalni sodni organ. Ta organ bi moral biti organiziran v skladu z ustavnimi in pravnimi sistemi držav članic. Pritožba pri tem organu ne bi smela prejudicirati drugih pravnih sredstev, ki so sicer na voljo vlagateljem zahtevkov za ponovno uporabo. Moral pa bi se razlikovati od organa države članice, ki določa merila za zaračunavanje nad mejnimi stroški. Pravna sredstva bi morala vključevati možnost preizkusa negativnih odločitev, pa tudi odločitev, ki bi kljub temu, da dovoljujejo ponovno uporabo, lahko vseeno vplivale na vlagatelje zaradi drugih razlogov, zlasti z uporabo pravil o zaračunavanju. Postopek preizkusa bi moral biti hiter in v skladu s potrebami hitro spreminjajočega se trga.
- (43) Javen dostop do vseh splošno dostopnih dokumentov, ki jih hrani javni sektor — ki zadeva ne samo politični proces, temveč tudi zakonodajni in upravni proces — je temeljni instrument za razširitev pravice do znanja, ki je temeljno načelo demokracije. Ta cilj se uporablja za institucije na vseh ravneh, bodisi lokalni, nacionalni ali mednarodni.

- (44) Ponovna uporaba dokumentov ne bi smela biti pogojena. V nekaterih primerih pa se bo zaradi razloga cilja javnega interesa lahko izdalo dovoljenje, s katerim se bodo imetniku dovoljenja postavili pogoji za ponovno uporabo, npr. v zvezi z odgovornostjo, varstvom osebnih podatkov, pravilno uporabo dokumentov, zagotavljanjem nesprenjanja in navedbo virov. Če organi javnega sektorja izdajajo dovoljenje za ponovno uporabo dokumentov, bi morali biti pogoji dovoljenja objektivni, sorazmerni in nediskriminatorni. Pri tem lahko imajo pomembno vlogo tudi standardna dovoljenja, ki so dostopna na spletu. Zato bi morale države članice zagotoviti dostopnost standardnih dovoljenj. Kakršna koli dovoljenja za ponovno uporabo informacij javnega sektorja bi morala v vsakem primeru čim manj omejevati ponovno uporabo, na primer tako, da se omejitve nanašajo le na navedbo vira. V zvezi s tem bi morala imeti pomembno vlogo odprta dovoljenja v obliki standardiziranih javnih dovoljenj, ki so na voljo prek spleta in omogočajo prost dostop do podatkov in vsebin, ki jih lahko svobodno uporablja, spreminja in deli kdor koli za kakršen koli namen, temeljijo pa na formatih odprtih podatkov. Zato bi morale države članice spodbujati uporabo odprtih dovoljenj, ki bi sčasoma morala postati običajna praksa po vsej Uniji. Kadar organ javnega sektorja ali javno podjetje, brez poseganja v zahteve glede odgovornosti, ki so določene v pravu Unije ali nacionalnem pravu, da na razpolago dokumente za ponovno uporabo brez kakršnih koli drugih pogojev ali omejitev, se lahko temu organu javnega sektorja ali temu podjetju dovoli, da se odreče vsakršni odgovornosti v zvezi z dokumenti, ki so na razpolago za ponovno uporabo.
- (45) Če se pristojni organ odloči, da nekaterih dokumentov ne bo več dajal na voljo za ponovno uporabo ali posodabljal, bi moral te odločitve čim prej in po možnosti elektronsko objaviti.
- (46) Pogoji za ponovno uporabo ne bi smeli biti diskriminatorni za primerljive kategorije ponovne uporabe. V tem smislu prepoved diskriminacije na primer ne bi smela preprečevati brezplačne izmenjave informacij med organi javnega sektorja pri izvajanju javnih nalog, medtem ko se drugim strankam ponovna uporaba istih dokumentov zaračunava. Niti ne bi smela preprečiti sprejetja diferencirane politike zaračunavanja za komercialno ali nekomercialno ponovno uporabo.
- (47) Države članice bi morale zlasti zagotoviti, da ponovna uporaba dokumentov javnih podjetij ne privede do izkrivljanja trga in da ni ogrožena poštena konkurenca.
- (48) Organi javnega sektorja bi pri določanju načel za ponovno uporabo dokumentov morali ravnati v skladu s pravili Unije o konkurenci in nacionalnimi pravili o konkurenci, in se, kolikor je to mogoče, izogibati izključnim sporazumom z zasebnimi partnerji. Vendar pa je za zagotovitev storitve splošnega gospodarskega pomena izključna pravica do ponovne uporabe določenih dokumentov javnega sektorja včasih lahko potrebna. To je lahko v primeru, če noben komercialni založnik ne bi hotel objaviti informacij brez take izključne pravice. V zvezi s tem je primerno upoštevati vsa javna naročila storitev, ki so izključena iz področja uporabe Direktive 2014/24/EU na podlagi člena 11 navedene direktive, in partnerstva za inovacije, kakor so opredeljena v členu 31 Direktive 2014/24/EU.
- (49) Med knjižnicami, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzeji, arhivi in zasebnimi partnerji, so sklenjeni številni dogovori o sodelovanju, ki vključujejo digitalizacijo kulturnih virov in zasebnim partnerjem dajejo izključne pravice. V praksi se je pokazalo, da taka javno-zasebna partnerstva lahko omogočajo ustrezno uporabo kulturnih zbirk, hkrati pa javnosti zagotavljajo lažji dostop do kulturne dediščine. Zato je primerno upoštevati trenutne razlike med državami članicami glede digitalizacije kulturnih virov, in sicer s posebnim sklopom pravil za sporazume o digitalizaciji takih virov. Kadar je izključna pravica povezana z digitalizacijo kulturnih virov, bo morebiti potrebno določeno obdobje izključnosti, da se zasebnemu partnerju lahko povrne naložba. Navedeno obdobje pa bi vseeno moralo biti omejeno in čim krajše, da se spoštuje načelo, po katerem bi moralo javno dostopno gradivo po digitalizaciji ostati dostopno javnosti. Na splošno obdobje trajanja izključne pravice za digitalizacijo kulturnih virov ne bi smelo biti daljše od 10 let. Obdobje izključnosti, daljše od 10 let, bi moralo biti predmet pregleda, pri katerem bi upoštevali tehnološke, finančne in upravne spremembe v okolju po sklenitvi ureditve. Poleg tega bi moralo vsako javno-zasebno partnerstvo za digitalizacijo kulturnih virov partnerski kulturni instituciji zagotoviti vse pravice glede uporabe digitaliziranih kulturnih virov po koncu veljavnosti ureditve.
- (50) Dogovori med imetniki podatkov in ponovnimi uporabniki podatkov, ki ne podeljujejo izrecno izključnih pravic, vendar se lahko upravičeno pričakuje, da bodo omejili razpoložljivost dokumentov za ponovno uporabo, bi morali biti pod dodatnim javnim nadzorom. Zato bi morali biti ključni elementi takšnih dogovorov objavljeni na spletu vsaj dva meseca pred začetkom veljavnosti, in sicer dva meseca pred dogovorjenim datumom, ko bi

morale strani začeti izvajati obveznosti. Z objavo bi morali zainteresiranim stranem dati možnost, da zahtevajo ponovno uporabo dokumentov, zajetih v teh dogovorih, in preprečiti tveganje omejevanja obsega morebitnih ponovnih uporabnikov. V vsakem primeru bi bilo treba takoj po sklenitvi takšnih dogovorov brez nepotrebne odlašanja na spletu objaviti tudi njihove ključne elemente v končni obliki, o kateri so se dogovorile strani.

- (51) Namen te direktive je čim bolj zmanjšati tveganje prekomerne prednosti prvega na trgu, ki bi lahko omejila število potencialnih ponovnih uporabnikov podatkov. Kadar je verjetno, da bodo pogodbeni dogovori poleg obveznosti države članice iz te direktive, da zagotavljajo dokumente, vključevali prenos sredstev te države članice v smislu člena 107(1) PDEU, ta direktiva ne bi smela posegati v uporabo pravil o konkurenci in pravil o državni pomoči iz členov 101 do 109 PDEU. Iz pravil o državni pomoči iz členov 107, 108 in 109 PDEU izhajajo, da mora država članica predhodno preveriti, ali je lahko državna pomoč vključena v zadevni pogodbeni dogovor, in zagotoviti, da je v skladu s pravili o državni pomoči.
- (52) Ta direktiva ne vpliva na varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov na podlagi prava Unije in nacionalnega prava, zlasti Uredbe (EU) 2016/679 ter Direktive 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁸⁾, vključno z vsemi dopolnjujočimi določbami nacionalnega prava. To med drugim pomeni, da se ponovna uporaba osebnih podatkov dovoli le, če je upoštevano načelo omejitve namena iz točke (b) člena 5(1) in člena 6 Uredbe (EU) 2016/679. Anonimne informacije so informacije, ki niso povezane z določenim ali določljivim posameznikom ali osebnimi podatki, ki so anonimizirani tako, da posameznika, na katerega se nanašajo, ni mogoče ali ni več mogoče določiti. Anonimizacija je sredstvo, s katerim se interes, da so informacije javnega sektorja v največji možni meri ponovno uporabljive, uskladi z obveznostmi na podlagi prava o varstvu podatkov, vendar pri tem nastanejo stroški. Primerno je, da se ti stroški obravnavajo kot ena od stroškovnih postavk, ki jih je treba prišteti k mejnim stroškom razširjanja iz te direktive.
- (53) Pri odločanju o obsegu in pogojih za ponovno uporabo dokumentov javnega sektorja, ki vsebujejo osebne podatke, na primer v zdravstvenem sektorju, bi bilo morda treba izvesti oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov v skladu s členom 35 Uredbe (EU) 2016/679.
- (54) Ta direktiva ne vpliva na pravice intelektualne lastnine tretjih oseb. Da bi se izognili dvomom, se pojem „pravice intelektualne lastnine“ nanaša samo na avtorske pravice in z njimi povezane pravice, vključno z oblikami varstva sui generis. Ta direktiva se ne uporablja za dokumente, za katere veljajo pravice industrijske lastnine, kot so patenti in registrirani modeli ter blagovne znamke. Ta direktiva tudi ne vpliva na obstoj ali lastništvo pravic intelektualne lastnine organov javnega sektorja in ne omejuje uveljavljanja teh pravic na kakršen koli način zunaj meja, ki jih določa ta direktiva. Obveznosti, uvedene v skladu s to direktivo, bi morale veljati le, kolikor so združljive z mednarodnimi sporazumi o varstvu pravic intelektualne lastnine, zlasti Bernsko konvencijo za varstvo književnih in umetniških del (v nadaljnjem besedilu: Bernska konvencija), Sporazumom o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (v nadaljnjem besedilu: Sporazum TRIPS) in Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (WCT). Organi javnega sektorja bi vendarle morali uveljaviti svoje avtorske pravice na način, ki omogoča ponovno uporabo.
- (55) Ob upoštevanju prava Unije ter mednarodnih obveznosti držav članic in Unije, zlasti v skladu z Bernsko konvencijo in Sporazumom TRIPS, bi morali biti dokumenti, na katerih imajo tretje osebe pravice intelektualne lastnine, izključeni iz področja uporabe te direktive. Če je bila tretja oseba prvotni nosilec pravic intelektualne lastnine na dokumentu, ki ga hranijo knjižnice, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzeji ali arhivi, in obdobje zaščite teh pravic še ni poteklo, bi bilo treba navedeni dokument za namene te direktive šteti za dokument, v na katerem imajo tretje osebe pravice intelektualne lastnine.
- (56) Ta direktiva ne bi smela posegati v pravice, vključno z ekonomskimi in moralnimi pravicami, ki jih lahko imajo zaposleni v organih javnega sektorja v skladu z nacionalnim pravom.
- (57) Poleg tega bi moral zadevni organ javnega sektorja ohraniti pravico do uporabe vsakega dokumenta, ki ga da na razpolago za ponovno uporabo.

⁽¹⁸⁾ Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).

- (58) Ta direktiva ne posega v Direktivo 2014/24/EU.
- (59) Orodja za pomoč potencialnim ponovnim uporabnikom pri iskanju dokumentov, ki so na voljo za ponovno uporabo, in pogoji za ponovno uporabo lahko znatno olajšajo čezmejno uporabo dokumentov javnega sektorja. Države članice bi morale zato zagotoviti vzpostavitev praktičnih ureditev v pomoč ponovnim uporabnikom pri iskanju dokumentov, ki so na razpolago za ponovno uporabo. Primeri takšnih praktičnih ureditev so sezname virov glavnih dokumentov, ki bi morali po možnosti biti dostopni na spletu (dokumenti, ki se pogosto ponovno uporabljajo ali bi se lahko pogosto ponovno uporabljali), in portali, ki so povezani s seznamami decentraliziranih virov. Države članice bi morale poleg tega v skladu z veljavnimi politikami ohranjanja omogočiti dolgoročno razpoložljivost informacij javnega sektorja za ponovno uporabo.
- (60) Komisija bi morala spodbujati sodelovanje med državami članicami ter podpirati zasnovo, preizkušanje, izvajanje in uvedbo interoperabilnih elektronskih vmesnikov, ki omogočajo učinkovitejše in varnejše javne storitve.
- (61) Ta direktiva ne posega v Direktivo 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁹⁾. V njej so določeni pogoji, pod katerimi lahko organi javnega sektorja uveljavljajo svoje pravice intelektualne lastnine na notranjem informacijskem trgu, kadar dovolijo ponovno uporabo dokumentov. Kadar so organi javnega sektorja imetniki pravice iz člena 7(1) Direktive 96/9/ES, te pravice ne bi smeli izvajati, da bi preprečili ali omejili ponovno uporabo obstoječih dokumentov bolj, kot je določeno v tej direktivi.
- (62) Komisija je podprla pripravo spletnega poročila o zrelosti odprtih podatkov, ki naj bi vsebovalo ustrezne kazalnike uspešnosti pri ponovni uporabi informacij javnega sektorja v vseh državah članicah. Redno posodabljanje tega poročila bo prispevalo k izmenjavi informacij med državami članicami in razpoložljivosti informacij o politikah in praksah v Uniji.
- (63) Zagotoviti je treba, da države članice spremljajo obseg ponovne uporabe informacij javnega sektorja, pogoje, pod katerimi so na voljo, in sredstva pravnega varstva.
- (64) Komisija lahko državam članicam pomaga pri doslednem izvajanju te direktive z izdajo novih in posodabljanjem obstoječih smernic, zlasti glede priporočenih standardnih dovoljenj, naborov podatkov in zaračunavanja za ponovno uporabo dokumentov, po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi.
- (65) Eden glavnih ciljev vzpostavitve notranjega trga je ustvarjanje razmer, ki omogočajo razvoj storitev na ravni celotne Unije. Knjižnice, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzeji in arhivi hranijo znatno količino dragocenih virov informacij javnega sektorja, zlasti odkar se je s projekti digitalizacije pomnožila količina digitalnih gradiv v javni uporabi. Te zbirke kulturne dediščine in z njimi povezani metapodatki so potencialna osnova za izdelke in storitve z digitalno vsebino in nudijo veliko možnosti za inovativno ponovno uporabo v sektorjih, kot sta učenje in turizem. Druge vrste kulturnih ustanov, kot so orkestri, opere, baleti in gledališča, vključno z arhivi, ki so del teh ustanov, bi zaradi svojega posebnega značaja uprizoritvenih umetnosti in dejstva, da za skoraj ves njihov material veljajo pravice intelektualne lastnine tretjih oseb, morale ostati zunaj področja uporabe te direktive.
- (66) Da bi določili pogoje, ki podpirajo ponovno uporabo dokumentov, povezano s pomembnimi družbeno-gospodarskimi koristmi, ki imajo še posebej visoko vrednost za gospodarstvo in družbo, bi bilo treba v prilogi določiti seznam tematskih kategorij naborov podatkov velike vrednosti. Za ponazoritev in brez poseganja v izvedbene akte, ki določajo nabore podatkov velike vrednosti, za katere bi morale veljati posebne zahteve iz te direktive, bi lahko tematske kategorije ob upoštevanju smernic Komisije o priporočenih standardnih licencah, podatkovnih zbirkah in zaračunavanju za ponovno uporabo dokumentov med drugim zajemale poštno številke, nacionalne in lokalne zemljevide (geoprostorski podatki), porabo energije in satelitske posnetke (opazovanje zemlje in okolje), podatke in situ iz instrumentov in vremenskih napovedi (meteorološki podatki), demografske in gospodarske kazalnike (statistični podatki), poslovne registre in identifikatorje registracije (družbe in lastništvo družb), cestno signalizacijo in celinske plovne poti (mobilnost).

⁽¹⁹⁾ Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL L 167, 22.6.2001, str. 10).

- (67) Za spremembo seznama tematskih kategorije naborov podatkov velike vrednosti z dodajanjem novih tematskih kategorij bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁽²⁰⁾. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (68) Seznam naborov podatkov na ravni celotne Unije, pri katerih obstajajo posebno velike možnosti za ustvarjanje družbeno-gospodarskih koristi, je skupaj s harmoniziranimi pogoji za ponovno uporabo pomemben dejavnik pri omogočanju čezmejnih podatkovnih aplikacij in storitev. Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za podpiranje ponovne uporabe dokumentov, povezane s pomembnimi socialno-ekonomskimi koristmi, s sprejetjem seznama posebnih naborov podatkov velike vrednosti, za katere veljajo posebne zahteve iz te direktive, skupaj z načini njihove objave in ponovne uporabe. Zato navedene posebne zahteve ne bodo veljale pred sprejetjem izvedbenih aktov s strani Komisije. V seznamu bi morali biti upoštevani sektorski pravni akti Unije, ki urejajo objavo naborov podatkov, kot sta direktivi 2007/2/ES in 2010/40/EU, da bi zagotovili, da bodo nabori podatkov dani na voljo v skladu z ustreznimi standardi in nabori metapodatkov. Seznam bi moral temeljiti na tematskih kategorijah, določenih v tej direktivi. Pri pripravi seznama bi se morala Komisija ustrezno posvetovati, vključno na ravni strokovnjakov. Poleg tega bi bilo treba pri odločanju o vključitvi na seznam podatkov, ki jih hranijo javna podjetja, ali o njihovi prosti razpoložljivosti upoštevati učinke na konkurenčnost na zadevnih trgih. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²¹⁾.
- (69) Da bi zagotovili čim večji učinek in poenostavili ponovno uporabo, bi morali biti nabori podatkov velike vrednosti na razpolago za ponovno uporabo s čim manjšimi možnimi pravnimi omejitvami in brezplačno. Prav tako bi jih bilo treba objaviti prek API. Vendar pa to organom javnega sektorja ne preprečuje, da zaračunavajo za storitve, ki jih pri izvajanju javnih pooblastil zagotavljajo v zvezi z nabori podatkov velike vrednosti, zlasti za potrjevanje pristnosti ali verodostojnosti dokumentov.
- (70) Ker ciljev te direktive, in sicer olajšati oblikovanje informacijskih proizvodov in storitev, ki temeljijo na dokumentih javnega sektorja, na ravni Unije, zagotoviti učinkovito čezmejno uporabo dokumentov javnega sektorja za informacijske izdelke in storitve z dodano vrednostjo, s strani zasebnih družb, zlasti MSP, ali s strani državljanov, da se omogočijo prosto kroženje informacij in komunikacije, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi vseunijskega obsega predlaganih ukrepov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (71) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, ki jih priznava zlasti Listina, vključno s pravico do zasebnosti, z varstvom osebnih podatkov, lastninsko pravico in vključenostjo invalidov. Ničesar v tej direktivi se ne bi smelo razlagati ali izvajati na način, ki ni skladen s Konvencijo Sveta Evrope o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
- (72) V skladu s členom 28(2) Uredbe (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta⁽²²⁾ je bilo izvedeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je 10. julija 2018⁽²³⁾ podal mnenje.

⁽²⁰⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽²¹⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

⁽²²⁾ Uredba (ES) št. 45/2001 evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2000 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 8, 12.1.2001, str. 1).

⁽²³⁾ UL C 305, 30.8.2018, str. 7.

- (73) Komisija bi morala opraviti oceno te direktive. Na podlagi Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje bi moralo navedeno ocenjevanje temeljiti na petih merilih učinkovitosti, uspešnosti, ustreznosti, skladnosti in dodane vrednosti ter bi moralo biti podlaga za ocene učinka morebitnih nadaljnjih ukrepov.
- (74) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic glede rokov iz dela B Priloge II za prenos direktiv v nacionalno pravo –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja in področje uporabe

1. Da se spodbudi uporaba odprtih podatkov ter inovacije pri izdelkih in storitvah, ta direktiva določa nabor minimalnih pravil, ki urejajo ponovno uporabo in praktične ureditve za olajšanje ponovne uporabe:

- (a) obstoječih dokumentov, ki jih hranijo organi javnega sektorja držav članic;
- (b) obstoječih dokumentov, ki jih hranijo javna podjetja, ki:
- (i) so dejavna na področjih, opredeljenih v Direktivi 2014/25/EU,
 - (ii) delujejo kot izvajalci javne službe na podlagi člena 2 Uredbe (ES) št. 1370/2007
 - (iii) delujejo kot letalski prevozniki, ki opravljajo obveznosti javne službe na podlagi člena 16 Uredbe (ES) št. 1008/2008 ali
 - (iv) delujejo kot ladjarji Skupnosti, ki izpolnjujejo obveznosti javne službe na podlagi člena 4 Uredbe (EGS) št. 3577/92;
- (c) raziskovalnih podatkov v skladu s pogoji iz člena 10.

2. Ta direktiva se ne uporablja za:

- (a) dokumente, katerih zagotavljanje je dejavnost, ki ni del izvajanja javne naloge zadevnih organov javnega sektorja, kakor je opredeljena z zakoni ali drugimi zavezujočimi pravili v državi članici ali, če takšnih pravil ni, kakor je opredeljena v skladu z običajno upravno prakso v zadevni državi članici, pod pogojem, da je obseg javnih nalog pregleden in se pregleduje;
- (b) dokumente, ki jih hranijo javna podjetja in:
- (i) niso bili ustvarjeni pri opravljanju storitev v splošnem interesu, kot so opredeljene v zakonu ali drugih zavezujočih pravilih v državi članici;
 - (ii) so povezani z dejavnostmi, ki so neposredno izpostavljene konkurenci, zato zanje na podlagi člena 34 Direktive 2014/25/EU ne veljajo pravila javnega naročanja;
- (c) dokumente, na katerih imajo tretje osebe pravice intelektualne lastnine;
- (d) dokumente, kot so občutljivi podatki, do katerih ni dostopa zaradi režimov dostopa v državah članicah, vključno zaradi:
- (i) zaščite nacionalne varnosti (in sicer državne varnosti), obrambe ali javne varnosti,
 - (ii) statistične zaupnosti,
 - (iii) poslovne zaupnosti (vključno s poslovnimi ali poklicnimi skrivnostmi oziroma skrivnostmi podjetja);
- (e) dokumente, do katerih ni dostopa ali do katerih je dostop omejen zaradi občutljivih informacij, povezanih z zaščito kritične infrastrukture, kakor so opredeljene v točki (d) člena 2 Direktive 2008/114/ES;

- (f) dokumente, do katerih je dostop omejen zaradi režimov dostopa v državah članicah, vključno s primeri, ko morajo državljani ali pravni subjekti dokazati poseben interes, da pridobijo dostop do dokumentov;
 - (g) logotipe, grbe in oznake;
 - (h) dokumente, do katerih ni dostopa ali do katerih je dostop omejen zaradi režimov dostopa iz razlogov varstva osebnih podatkov, ter dele dokumentov, ki so dostopni v okviru teh režimov, ki vsebujejo osebne podatke, katerih ponovna uporaba je bila zakonsko opredeljena kot nezdržljiva s pravom o varstvu posameznikov v zvezi z obdelavo osebnih podatkov oziroma da ogroža varstvo zasebnosti in integriteto posameznika, zlasti v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom o varstvu osebnih podatkov;
 - (i) dokumente, ki jih hranijo javne radiotelevizije in njihove podružnice ter drugi organi ali njihove podružnice za opravljanje javne službe radiotelevizije;
 - (j) dokumente, ki jih hranijo kulturne ustanove, ki niso knjižnice, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzeji in arhivi;
 - (k) dokumente, ki jih hranijo izobraževalne ustanove do vključno srednješolske stopnje v primeru vseh drugih izobraževalnih ustanov pa dokumente, ki niso navedeni v točki (c) odstavka 1;
 - (l) dokumente, ki niso navedeni v točki (c) odstavka 1 ter jih hranijo organizacije, ki se ukvarjajo z raziskavami, in organizacije za financiranje raziskav, vključno z organizacijami, ustanovljenimi za prenos rezultatov raziskav.
3. Ta direktiva temelji na režimih dostopa Unije in na nacionalnih režimih dostopa ter ne posega vanje.
4. Ta direktive ne posega v pravo Unije in nacionalno pravo o varstvu osebnih podatkov, zlasti v Uredbo (EU) 2016/679 in Direktivo 2002/58/ES ter ustrezne določbe nacionalnega prava.
5. Obveznosti, naložene v skladu s to direktivo, se uporabljajo le, kolikor so združljive z določbami mednarodnih sporazumov o varstvu pravic intelektualne lastnine, zlasti Bernske konvencije, Sporazuma TRIPS in WCT.
6. Organi javnega sektorja ne smejo uveljavljati pravice izdelovalca baze podatkov iz člena 7(1) Direktive 96/9/ES, da se prepreči ponovna uporaba dokumentov ali se ponovno uporabo omeji bolj, kot je določeno v tej direktivi.
7. Ta direktiva ureja ponovno uporabo obstoječih dokumentov, ki jih hranijo organi javnega sektorja in javna podjetja držav članic, vključno z dokumenti, za katere se uporablja Direktiva 2007/2/ES.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „organ javnega sektorja“ pomeni državne, regionalne ali lokalne organe, osebe javnega prava ali združenja, ki jih je ustanovil eden ali več takšnih organov ali ena ali več takšnih oseb javnega prava;
- (2) „osebe javnega prava“ pomeni osebe, ki izpolnjujejo vse naslednje značilnosti:
 - (a) so ustanovljene s posebnim namenom zadovoljevanja potreb v splošnem interesu, ki ni industrijske ali komercialne narave,
 - (b) so pravne osebe in
 - (c) jih večinoma financirajo državni, regionalni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava; ali so pod upraviteljskim nadzorom navedenih organov; ali imajo upravni, upraviteljski ali nadzorni odbor, v katerega več kot polovico članov imenujejo državni, regionalni ali lokalni organi ali druge osebe javnega prava;

- (3) „javno podjetje“ pomeni vsako podjetje, dejavno na področjih iz točke (b) člena 1(1), nad katerim imajo lahko organi javnega sektorja neposredno ali posredno prevladujoč vpliv zaradi lastništva, finančne udeležbe v njem ali pravic, ki urejajo njegovo poslovanje. Domneva se, da imajo organi javnega sektorja prevladujoč vpliv v katerem koli od naslednjih primerov, v katerih ti organi neposredno ali posredno:
- (a) imajo v lasti večino vpisanega kapitala podjetja;
 - (b) nadzirajo večino glasov, povezanih z delnicami, ki jih izda podjetje;
 - (c) lahko imenujejo več kot polovico članov upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa podjetja;
- (4) „univerza“ pomeni organ javnega sektorja, ki po srednji šoli zagotavlja višjo ali visokošolsko izobrazbo, s katero je mogoče pridobiti višjo visokošolsko diplomno;
- (5) „standardno dovoljenje“ pomeni niz vnaprej določenih pogojev za ponovno uporabo v digitalni obliki, po možnosti združljivo s standardiziranimi javnimi dovoljenji, ki so na voljo prek spleta;
- (6) „dokument“ pomeni:
- (a) kakršno koli vsebino ne glede na nosilec podatkov (papir ali elektronska oblika ali zvočni, vizualni ali avdiovizualni posnetek); ali
 - (b) kateri koli del take vsebine;
- (7) „anonimizacija“ pomeni postopek spremembe dokumentov v anonimne dokumente, ki niso povezani z določenim ali določljivim posameznikom, ali postopek spremembe osebnih podatkov v anonimne tako, da posameznika, na katerega se nanašajo, ni mogoče ali ni več mogoče določiti;
- (8) „dinamični podatki“ pomeni dokumente v digitalni obliki, ki se pogosto ali v realnem času posodablajo, zlasti zaradi svoje spremenljivosti ali hitrega zastaranja; podatki, ki jih ustvarijo senzorji, se običajno štejejo za dinamične podatke;
- (9) „raziskovalni podatki“ pomeni dokumente v digitalni obliki, razen znanstvenih publikacij, ki se zbirajo ali ustvarjajo v okviru znanstvenega raziskovanja in se uporabljajo kot dokaz v raziskovalnem procesu, ali pa je v raziskovalni skupnosti splošno sprejeto, da so potrebni za potrditev ugotovitev in rezultatov raziskav;
- (10) „nabori podatkov velike vrednosti“ pomeni dokumente, katerih ponovna uporaba je povezana s pomembnimi koristmi za družbo, okolje in gospodarstvo, zlasti zaradi njihove primernosti za ustvarjanje storitev in aplikacij z dodano vrednostjo ter novih, visokokakovostnih in dostojnih delovnih mest ter zaradi števila potencialnih prejemnikov storitev in aplikacij z dodano vrednostjo, ki temeljijo na teh naborih podatkov;
- (11) „ponovna uporaba“ pomeni uporabo, s strani fizičnih ali pravnih oseb, dokumentov:
- (a) ki jih hranijo organi javnega sektorja za komercialne ali nekomercialne namene, ki so različni od prvotnega namena v okviru javne naloge, zaradi katerega so bili dokumenti izdelani, kar ne vključuje izmenjave dokumentov med organi javnega sektorja zgolj zaradi opravljanja njihovih javnih nalog; ali
 - (b) ki jih hranijo javna podjetja za komercialne ali nekomercialne namene, ki so različni od prvotnega namena zagotavljanja storitev v splošnem interesu, za katerega so bili dokumenti izdelani, kar ne vključuje izmenjave dokumentov med javnimi podjetji in organi javnega sektorja zgolj zaradi opravljanja javnih nalog organov javnega sektorja;
- (12) „osebni podatki“ pomeni osebne podatke, kakor so opredeljeni v točki 1 člena 4 Uredbe (EU) 2016/679;
- (13) „strojno berljivi format“ pomeni datotečni format, ki je strukturiran tako, da lahko programske aplikacije z lahkoto določajo, prepoznajo in izločajo določene podatke, vključno s posameznimi navedbami dejstev in njihovo notranjo strukturo;
- (14) „odprti format“ pomeni datotečni format, ki je neodvisen od uporabljene platforme in javnosti dostopen brez omejitev, ki preprečujejo ponovno uporabo dokumentov;
- (15) „formalni odprti standard“ pomeni standard, ki se določi v pisni obliki in natančno opredeljuje zahteve za zagotavljanje interoperabilnosti programske opreme;

- (16) „razumna donosnost naložbe“ pomeni odstotek skupnega zaračunanega nadomestila, ki presega tisto, kar je potrebno za povračilo upravičenih stroškov, in ki fiksne obrestne mere ECB ne presega za več kot 5 odstotnih točk;
- (17) „tretja oseba“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo, ki hrani podatke in ni organ javnega sektorja ali javno podjetje.

Člen 3

Splošno načelo

1. Države članice ob upoštevanju odstavka 2 tega člena zagotovijo, da se lahko dokumenti, za katere se v skladu s členom 1 uporablja ta direktiva, ponovno uporabijo za komercialne ali nekomercialne namene v skladu s poglavjema III in IV.
2. Za dokumente, na katerih imajo knjižnice, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzeji in arhivi pravice intelektualne lastnine, in za dokumente, ki jih hranijo javna podjetja, države članice zagotovijo, da se lahko ti dokumenti ponovno uporabijo, kadar je to dovoljeno, za komercialne ali nekomercialne namene v skladu s poglavjema III in IV.

POGLAVJE II

ZAHTEVKI ZA PONOVO UPORABO

Člen 4

Obdelava zahtevkov za ponovno uporabo

1. Organi javnega sektorja elektronsko, kadar je to možno in primerno, obdelajo zahtevke za ponovno uporabo, in vlagatelju zahtevka omogočijo ponovno uporabo dokumenta, ali, če je potrebno dovoljenje, zanj dokončno oblikujejo ponudbo za dovoljenje v razumnem roku, skladnem s časovnimi okviri, določenimi za obdelavo zahtevkov za dostop do dokumentov.
2. Kadar roki ali druga pravila, ki bi urejala pravočasno zagotovitev dokumentov, niso določeni, organi javnega sektorja obdelajo zahtevek in vlagatelju dostavijo dokumente za ponovno uporabo ali, če je potrebno dovoljenje, čim prej dokončajo ponudbo za dovoljenje za vlagatelja, vsekakor pa v 20ih delovnih dneh po prejemu zahtevka. Za obsežne ali zapletene zahtevke se to časovno obdobje lahko podaljša za nadaljnjih 20 delovnih dni. V takšnih primerih je vlagatelj čim prej, vsekakor pa v treh tednih po prejemu prvotnega zahtevka, uradno obveščen, da je za obdelavo zahtevka potrebno več časa, in o razlogih za to.
3. V primeru negativne odločitve organi javnega sektorja vlagatelju sporočijo razloge za zavrnitev, pri čemer izhajajo iz ustreznih določb režima dostopa v zadevni državi članici ali iz določb, ki prenašajo to direktivo, zlasti točke (a) do (h) člena 1(2) ali člen 3. Kadar negativna odločitev temelji na točki (c) člena 1(2), organ javnega sektorja navede fizično ali pravno osebo, ki je nosilka pravice, če je ta znana, ali pa dajalca dovoljenja, od katerega je organ javnega sektorja pridobil zadevno gradivo. Knjižnicam, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzejem in arhivom tega ni treba storiti.
4. V vsaki odločitvi o ponovni uporabi mora biti navedeno, katera pravna sredstva so na voljo vlagatelju, če bi želel izpodbijati odločitev. Pravna sredstva vključujejo možnost preizkusa s strani nepristranskega organa za pritožbe, ki ima ustrezno strokovno znanje in izkušnje, na primer nacionalnega organa za varstvo konkurence, zadevnega organa za odobritev dostopa do dokumentov, nadzornega organa, ustanovljenega v skladu z Uredbo (EU) 2016/679, ali nacionalnega sodnega organa, katerega odločitve so zavezujoče za zadevni organ javnega sektorja.
5. Za namene tega člena države članice določijo praktične ureditve, s katerimi olajšajo učinkovito ponovno uporabo dokumentov. V teh ureditvah je lahko zlasti navedeno, kako zagotavljati ustrezne informacije o pravicah, določenih v tej direktivi, ter kako ponujati ustrezno pomoč in smernice.
6. Od naslednjih subjektov se ne zahteva upoštevanje tega člena:
 - (a) javna podjetja;
 - (b) izobraževalne ustanove, raziskovalne organizacije in organizacije za financiranje raziskav.

POGLAVJE III

POGOJI ZA PONOVRNO UPORABO

Člen 5

Razpoložljivi formati

1. Organi javnega sektorja in javna podjetja, brez poseganja v poglavje V, dajo na voljo dokumente v katerem koli obstoječem formatu ali jeziku ter, kadar je to možno in primerno, z elektronskimi sredstvi, v formatih, ki so odprti, strojno berljivi in dostopni ter jih je mogoče najti in ponovno uporabiti, skupaj z njihovimi metapodatki. Format in metapodatki so, kadar je možno, skladni s formalnimi odprtimi standardi.
2. Države članice organe javnega sektorja in javna podjetja spodbujajo, naj dokumente, ki spadajo v področje uporabe te direktive, pripravljajo in dajejo na voljo v skladu z načelom „vgrajena in privzeta odprtost“.
3. Odstavek 1 organov javnega sektorja ne obvezuje, da zaradi izpolnjevanja zahtev iz njega pripravijo ali prilagodijo dokumente ali zagotovijo izvlečke, kadar bi to pomenilo nesorazmeren napor, ki bi presegal enostaven postopek.
4. Od organov javnega sektorja se ne sme zahtevati, da še naprej pripravljajo in hranijo določene vrste dokumentov, zato da bi jih ponovno uporabile organizacije zasebnega ali javnega sektorja.
5. Organi javnega sektorja dajo dinamične podatke na voljo za ponovno uporabo takoj po tem, ko jih zberejo, prek ustreznih API in, kadar je to ustrezno, omogočijo njihov masovni prenos k sebi.
6. Kadar bi dajanje dinamičnih podatkov na voljo za ponovno uporabo takoj po tem, ko so zbrani, kot je določeno v odstavku 5, presegalo finančne in tehnične zmogljivosti organa javnega sektorja, s tem pa vodilo v nesorazmeren napor, se ti dinamični podatki dajo na voljo za ponovno uporabo v časovnem okviru ali z začasnimi tehničnimi omejitvami, ki neupravičeno ne ovirajo izkoriščanja njihovega gospodarskega in družbenega potenciala.
7. Odstavki 1 do 6 se uporabljajo za obstoječe dokumente, ki jih hranijo javna podjetja in ki so na voljo za ponovno uporabo.
8. Nabori podatkov velike vrednosti, navedeni v skladu s členom 14(1), se dajo na voljo za ponovno uporabo v strojno berljivem formatu prek ustreznih API in se, kadar je to ustrezno, omogoči njihov masovni prenos k sebi.

Člen 6

Načela o zaračunavanju

1. Ponovna uporaba dokumentov je brezplačna.

Vendar pa se dovoli povračilo mejnih stroškov, ki nastanejo zaradi reprodukcije, zagotavljanja in razširjanja dokumentov, pa tudi zaradi anonimizacije osebnih podatkov in ukrepanja za varovanje zaupnih poslovnih informacij.

2. Odstavek 1 se izjemoma ne uporablja za:

- (a) organe javnega sektorja, ki morajo ustvarjati prihodek, da lahko krijejo pomemben del stroškov, ki jih imajo zaradi izvajanja svojih javnih nalog;
- (b) knjižnice, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzeje in arhive;
- (c) javna podjetja.

3. Države članice na spletu objavijo seznam organov javnega sektorja iz točke (a) odstavka 2.

4. V primerih iz točk (a) in (c) odstavka 2 se skupna nadomestila izračunajo v skladu z objektivnimi, preglednimi in preverljivimi merili. Takšna merila določijo države članice.

Skupni prihodek od zagotavljanja dokumentov in dovoljevanja njihove ponovne uporabe v ustreznem obračunskem obdobju ne presega stroškov njihovega zbiranja, priprave, reprodukcije in razširjanja ter stroškov shranjevanja podatkov, vključno z razumno donosnostjo naložbe, pa tudi, kadar je ustrezno, anonimizacije osebnih podatkov in ukrepanja za varovanje zaupnih poslovnih informacij.

Nadomestila se izračunajo v skladu z veljavnimi računovodskimi načeli.

5. Kadar nadomestila zaračunavajo organi javnega sektorja iz točke (b) odstavka 2, skupni prihodek od zagotavljanja dokumentov in dovoljevanja njihove ponovne uporabe v ustreznem obračunskem obdobju ne presega stroškov zbiranja, priprave, reprodukcije, razširjanja, shranjevanja podatkov, ohranjanja in pridobitve pravic, pa tudi, če je ustrezno, anonimizacije osebnih podatkov in ukrepanja za varovanje zaupnih poslovnih informacij, vključno z razumno donosnostjo naložbe.

Nadomestila se izračunajo v skladu z veljavnimi računovodskimi načeli, ki se uporabljajo za udeležene organe javnega sektorja.

6. Za uporabnika je brezplačna ponovna uporaba:

- (a) ob upoštevanju člena 14(3), (4) in (5), naborov podatkov velike vrednosti, kot so navedeni v skladu z odstavkom 1 navedenega člena;
- (b) raziskovalnih podatkov iz točke (c) člena 1(1).

Člen 7

Preglednost

1. V primeru standardnih nadomestil za ponovno uporabo dokumentov se veljavni pogoji in dejanski znesek teh nadomestil, vključno z osnovo za njihov izračun, vnaprej določijo in objavijo, kadar je to možno in primerno, elektronsko.
2. V primeru nadomestil za ponovno uporabo, ki niso tista iz odstavka 1, se že na začetku navedejo dejavniki, ki bodo upoštevani pri njihovem izračunu. Imetnik dokumentov na zahtevo tudi navede, kako so bila ta nadomestila izračunana pri posameznem zahtevku za ponovno uporabo.
3. Organi javnega sektorja zagotovijo, da so vlagatelji zahtevkov za ponovno uporabo dokumentov obveščeni o pravnih sredstvih, ki so jim na voljo v zvezi z odločitvami ali praksami, ki jih zadevajo.

Člen 8

Standardna dovoljenja

1. Ponovna uporaba dokumentov ne sme biti odvisna od pogojev, razen če so ti objektivni, sorazmerni, nediskriminatorni in utemeljeni na podlagi cilja javnega interesa.

Kadar za ponovno uporabo veljajo pogoji, ti pogoji po nepotrebnem ne omejujejo možnosti ponovne uporabe in se ne uporabljajo za omejevanje konkurence.

2. Države članice, v katerih se uporabljajo dovoljenja, zagotovijo, da so standardna dovoljenja za ponovno uporabo dokumentov javnega sektorja, ki so lahko prilagojena posebnim vlogam za dovoljenja, na voljo v digitalnem formatu in jih je mogoče elektronsko obdelati. Države članice spodbujajo uporabo takšnih standardnih dovoljenj.

Člen 9

Praktične ureditve

1. Države članice zagotovijo praktične ureditve, s katerimi poenostavijo iskanje dokumentov, ki so na voljo za ponovno uporabo, kot so sezname virov glavnih dokumentov z ustreznimi metapodatki, dostopne, kadar je to možno in ustrezno, prek spleta in v strojno berljivem formatu, ter portale, povezane s seznamami virov. Kadar je možno, države članice poenostavijo medjezikovno iskanje dokumentov, zlasti tako, da omogočajo združevanje metapodatkov na ravni Unije.

Države članice organe javnega sektorja tudi spodbujajo, da zagotovijo praktične ureditve, s katerimi bodo poenostavili ohranjanje dokumentov, ki so na voljo za ponovno uporabo.

2. Države članice si v sodelovanju s Komisijo še naprej prizadevajo poenostaviti dostop do naborov podatkov, zlasti z zagotovitvijo enotne točke dostopa in postopnim dajanjem na voljo ustreznih naborov podatkov, ki jih hranijo organi javnega sektorja glede dokumentov, za katere se uporablja ta direktiva, kot tudi do podatkov, ki jih hranijo institucije Unije, v formatih, ki so dostopni ter jih je mogoče najti in ponovno uporabiti z elektronskimi sredstvi.

Člen 10

Raziskovalni podatki

1. Države članice podpirajo razpoložljivost raziskovalnih podatkov tako, da sprejmejo nacionalne politike in ustrezne ukrepe, katerih cilj je zagotoviti, da bodo vsi podatki iz javno financiranih raziskav v skladu z načelom „vgrajene odprtosti“ prosto dostopni („politike odprtega dostopa“) in združljivi z načeli FAIR. V zvezi s tem se v skladu z načelom „odprto, kolikor je mogoče, zaprto, kolikor je potrebno“ upoštevajo vidiki, ki zadevajo pravice intelektualne lastnine, varstvo osebnih podatkov in zasebnost, pa tudi varnost in upravičene poslovne interese. Te politike odprtega dostopa so namenjene raziskovalnim organizacijam in organizacijam, ki raziskave financirajo.
2. Brez poseganja v točko (c) člena 1(2) se lahko raziskovalni podatki ponovno uporabijo za komercialne ali nekomercialne namene v skladu s poglavjema III in IV, če so financirani iz javnih sredstev ter so jih raziskovalci, raziskovalne organizacije ali organizacije, ki raziskave financirajo, že objavili prek institucionalnih ali tematskih repozitorijev. V zvezi s tem se upoštevajo upravičeni poslovni interesi, dejavnosti prenosa znanja in že obstoječe pravice intelektualne lastnine.

POGLAVJE IV

NEDISKRIMINACIJA IN POŠTENO TRGOVANJE

Člen 11

Nediskriminacija

1. Pogoji za ponovno uporabo dokumentov so nediskriminatorni za primerljive kategorije ponovne uporabe, tudi za čezmejno ponovno uporabo.
2. Če organ javnega sektorja dokumente ponovno uporabi kot vhodni podatek za svoje poslovne dejavnosti, ki so zunaj področja njegovih javnih nalog, se za zagotavljanje dokumentov za te dejavnosti uporabljajo enaka nadomestila in pogoji, kot se uporabljajo za druge uporabnike.

Člen 12

Izključne ureditve

1. Ponovna uporaba dokumentov je omogočena vsem potencialnim akterjem na trgu, tudi če eden ali več akterjev na trgu že uporablja proizvode z dodano vrednostjo, ki temeljijo na teh dokumentih. Pogodbe ali druge ureditve med organi javnega sektorja ali javnimi podjetji, ki hranijo dokumente, in tretjimi strankami ne smejo podeljevati izključnih pravic.
2. Kadar pa je izključna pravica vendarle potrebna za zagotovitev storitve v javnem interesu, se veljavnost razloga za odobritev takšne izključne pravice redno pregleduje, v vsakem primeru pa se pregleda vsaka tri leta. Izključne ureditve, vzpostavljene 16. julija 2019 ali po tem datumu, se najmanj dva meseca pred začetkom njihovega učinkovanja objavijo na spletu. Dokončni pogoji takih ureditev so pregledni in se objavijo na spletu.

Ta odstavek se ne uporablja za digitalizacijo kulturnih virov.

3. Ne glede na odstavek 1 obdobje izključnosti, kadar se izključna pravica nanaša na digitalizacijo kulturnih virov, na splošno ne sme presežati deset let. Kadar to obdobje presega deset let, se njegovo trajanje pregleda v enajstem letu, potem pa, če je to potrebno, vsakih sedem let.

Ureditve, ki podeljujejo izključne pravice iz prvega pododstavka, so pregledne in se objavijo.

V primeru izključne pravice iz prvega pododstavka se zadevnemu organu javnega sektorja v okviru navedenih ureditev zagotovi brezplačen izvod digitaliziranih kulturnih virov. Ta izvod je po obdobju izključnosti na voljo za ponovno uporabo.

4. Pravne ali praktične ureditve, pri katerih se izključna pravica sicer ne podeli izrecno, vendar je njihov cilj omejiti razpoložljivost dokumentov za ponovno uporabo s strani subjektov, ki niso tretja oseba, ki sodeluje v ureditvi, ali pa lahko zanje razumno pričakujemo, da bodo vodile v takšno omejeno razpoložljivost, se na spletu objavijo vsaj dva meseca pred začetkom njihovega učinkovanja. Učinek tovrstnih pravnih ali praktičnih ureditev na razpoložljivost podatkov za ponovno uporabo se redno pregleduje, v vsakem primeru pa se pregleda vsaka tri leta. Dokončni pogoji takih ureditev so pregledni in se objavijo na spletu.

5. Izključne ureditve, ki so obstajale 17. julija 2013, ki ne izpolnjujejo pogojev za izjemo iz odstavkov 2 in 3 ter so jih sklenili organi javnega sektorja, se prenehajo uporabljati ob prenehanju pogodbe, vsekakor pa najpozneje 18. julija 2043.

Izključne ureditve, ki so obstajale 16. julija 2019 in ki ne izpolnjujejo pogojev za izjemo iz odstavkov 2 in 3 ter so jih sklenila javna podjetja, se prenehajo uporabljati ob prenehanju veljavnosti pogodbe, vsekakor pa najpozneje 17. julija 2049.

POGLAVJE V

NABORI PODATKOV VELIKE VREDNOSTI

Člen 13

Tematske kategorije naborov podatkov velike vrednosti

1. Da se določijo pogoji, ki podpirajo ponovno uporabo naborov podatkov velike vrednosti, se v Prilogi I določi seznam tematskih kategorij teh naborov.
2. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v skladu s členom 15 sprejme delegirane akte, s katerimi spremeni Prilogo I z dodajanjem novih tematskih kategorij naborov podatkov velike vrednosti, da se odrazi tehnološki in tržni razvoj.

Člen 14

Posebni nabori podatkov velike vrednosti ter način objave in ponovne uporabe

1. Komisija sprejema izvedbene akte, s katerimi določi seznam posebnih naborov podatkov velike vrednosti, ki spadajo v kategorije, določene v Prilogi I ter jih organi javnega sektorja in javna podjetja hranijo med dokumenti, za katere se uporablja ta direktiva.

Ti posebni nabori podatkov velike vrednosti:

- (a) so ob upoštevanju odstavkov 3, 4 in 5 na voljo brezplačno;
- (b) so strojno berljivi;
- (c) so dostopni prek API in,
- (d) kadar je to ustrezno, se omogoči njihov masovni prenos k sebi.

Ti izvedbeni akti lahko določijo načine objave in ponovne uporabe naborov podatkov velike vrednosti. Ti načini morajo biti združljivi z dovoljenji odprtega standarda.

Načini lahko vključujejo pogoje za ponovno uporabo, formate podatkov in metapodatkov ter tehnične ureditve za razširjanje. Naložbe držav članic v pristope v zvezi z odprtimi podatki, kot so naložbe v razvoj in uvajanje določenih standardov, se upoštevajo in pretehtajo glede na potencialne koristi vključitve na seznam.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 16(2).

2. Opredelitev posebnih naborov podatkov velike vrednosti na podlagi odstavka 1 temelji na oceni njihovega potenciala:

- (a) za ustvarjanje pomembnih družbeno-gospodarskih ali okoljskih koristi ter inovativnih storitev;
- (b) koristiti velikem številu uporabnikov, zlasti MSP;
- (c) pomagati ustvarjati prihodke;
- (d) kombiniranja z drugimi nabori podatkov.

Komisija za namen opredelitve takšnih posebnih naborov podatkov velike vrednosti v zvezi s ponovno uporabo dokumentov izvede ustrezna posvetovanja, vključno na strokovni ravni, opravi oceno učinka in zagotovi dopolnjevanje z obstoječimi pravnimi akti, kot je Direktiva 2010/40/EU. Navedena ocena učinka vključuje analizo stroškov in koristi ter analizo vprašanja, ali bi brezplačno zagotavljanje naborov podatkov velike vrednosti imelo bistvene posledice za proračun organov javnega sektorja, ki morajo ustvarjati prihodek, da lahko krijejo pomemben del stroškov, ki jih imajo zaradi izvajanja svojih javnih nalog. V zvezi z nabori podatkov velike vrednosti, ki jih hranijo javna podjetja, se pri oceni učinka še posebno upošteva vloga javnih podjetij v konkurenčnem gospodarskem okolju.

3. Z odstopanjem od točke (a) drugega pododstavka odstavka 1 se v izvedbenih aktih iz odstavka 1 določi, da brezplačna razpoložljivost naborov podatkov velike vrednosti ne velja za posebne nabore podatkov velike vrednosti, ki jih hranijo javna podjetja, kadar bi to povzročilo izkrivljanje konkurence na zadevnih trgih.

4. Zahteva, da se dajo nabori podatkov velike vrednosti na razpolago brezplačno na podlagi točke (a) drugega pododstavka odstavka 1, ne velja za knjižnice, vključno z univerzitetnimi knjižnicami, muzeji in arhivi.

5. Države članice lahko organe javnega sektorja, ki morajo ustvarjati prihodek, da lahko krijejo pomemben del svojih stroškov, ki jih imajo zaradi izvajanja svojih javnih nalog, za največ dve leti od začetka veljavnosti zadevnega izvedbenega akta, sprejetega v skladu z odstavkom 1, oprostijo od zahteve, da dajo naborov podatkov velike vrednosti na razpolago brezplačno, kadar bi to brezplačno dajanje na razpolago imelo bistvene posledice za proračun teh organov.

POGLAVJE VI

KONČNE DOLOČBE

Člen 15

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 13(2) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 16. julija 2019. Komisija pripravi poročilo o prenosu pooblastila najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.
3. Prenos pooblastila iz člena 13(2) lahko kadar koli prekliche Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 13(2), začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku treh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu, ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za tri mesece.

Člen 16

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor za odprte podatke in ponovno uporabo informacij javnega sektorja. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 17

Prenos

1. Države članice uveljavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 17. julija 2021. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklicevanje na direktive, razveljavljene s to direktivo, šteje za sklicevanje na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 18

Ocena Komisije

1. Komisija to direktivo ne oceni pred 17. julijem 2025, Evropskemu parlamentu in Svetu ter Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru pa predloži poročilo o glavnih ugotovitvah navedene ocene.

Države članice Komisiji zagotovijo informacije, potrebne za pripravo navedenega poročila.

2. V oceni so obravnavani zlasti področje uporabe ter družbeni in gospodarski vpliv te direktive, vključno z:

- (a) obsegom povečanja ponovne uporabe dokumentov javnega sektorja, za katere se uporablja ta direktiva, zlasti s strani MSP,
- (b) vplivom naborov podatkov velike vrednosti,
- (c) učinki načel, ki se uporabljajo za zaračunavanje nadomestil ter ponovno uporabo uradnih besedil, ki so zakonodajne in upravne narave,
- (d) ponovno uporabo dokumentov, ki jih hranijo subjekti, ki niso organi javnega sektorja,
- (e) razpoložljivostjo in uporabo API,
- (f) medsebojnim učinkovanjem pravil o varstvu podatkov in možnostmi ponovne uporabe;
- (g) nadaljnjimi možnostmi za izboljšanje pravnega delovanja notranjega trga ter podpiranjem gospodarskega razvoja in razvoja trga dela.

Člen 19

Razveljavitev

Direktiva 2003/98/ES, kakor je bila spremenjena z direktivo, navedeno v delu A Priloge II, se razveljavi z učinkom od 17. julija 2021, pri čemer to ne posega v obveznosti držav članic glede rokov, določenih v delu B Priloge II, do katerih je bilo treba direktivi prenesti v nacionalno pravo in ju začeti uporabljati.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo za sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge III.

Člen 20

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

*Člen 21***Naslovniki**

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 20. junija 2019

Za Evropski parlament
Predsednik
A. TAJANI

Za Svet
Predsednik
G. CIAMBA

PRILOGA I

Seznam tematskih kategorij naborov podatkov velike vrednosti iz člena 13(1)

1. Geoprostorski podatki
 2. Opazovanje zemlje in okolje
 3. Meteorološki podatki
 4. Statistični podatki
 5. Družbe in lastništvo družb
 6. Mobilnost
-

PRILOGA II

Del A

Razveljavljena direktiva in njene spremembe
(iz člena 19)

Direktiva 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 345, 31.12.2003, str. 90)	
Direktiva 2013/37/EU Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 175, 27.6.2013, str. 1)	

Del B

Roki za prenos v nacionalno pravo in datumi začetka uporabe
(iz člena 19)

Direktiva	Rok za prenos	Datum začetka uporabe
2003/98/ES	1. julij 2005	1. julij 2005
2013/37/EU	18. julij 2015	18. julij 2015

PRILOGA III

KORELACIJSKA TABELA

Direktiva 2003/98/ES	Ta direktiva
Člen 1(1)	Člen 1(1), uvodno besedilo Člen 1(1)(a), (b) in (c)
Člen 1(2), uvodno besedilo	Člen 1(2), uvodno besedilo
Člen 1(2)(a)	Člen 1(2)(a)
—	Člen 1(2)(b)
Člen 1(2)(b)	Člen 1(2)(c)
Člen 1(2)(c)	Člen 1(2)(d)
—	Člen 1(2)(e)
Člen 1(2)(ca)	Člen 1(2)(f)
Člen 1(2)(cb)	Člen 1(2)(g)
Člen 1(2)(cc)	Člen 1(2)(h)
Člen 1(2)(d)	Člen 1(2)(i)
Člen 1(2)(e)	Člen 1(2)(l)
Člen 1(2)(f)	Člen 1(2)(j)
—	Člen 1(2)(k)
Člen 1(3)	Člen 1(3)
Člen 1(4)	Člen 1(4)
Člen 1(5)	Člen 1(5)
—	Člen 1(6) in (7)
Člen 2, uvodno besedilo	Člen 2, uvodno besedilo
Člen 2(1)	Člen 2(1)
Člen 2(2)	Člen 2(2)
—	Člen 2(3) in (5)
Člen 2(3)	Člen 2(6)
—	Člen 2(7) do (10)
Člen 2(4)	Člen 2(11)
Člen 2(5)	Člen 2(12)
Člen 2(6)	Člen 2(13)
Člen 2(7)	Člen 2(14)
Člen 2(8)	Člen 2(15)
Člen 2(9)	Člen 2(4)
—	Člen 2(16) in (17)
Člen 3	Člen 3
Člen 4(1)	Člen 4(1)
Člen 4(2)	Člen 4(2)

Direktiva 2003/98/ES	Ta direktiva
Člen 4(3)	Člen 4(3)
Člen 4(4)	Člen 4(4)
—	Člen 4(5)
Člen 4(5)	Člen 4(6), uvodno besedilo
	Člen 4(6)(a) in (b)
Člen 5(1)	Člen 5(1)
—	Člen 5(2)
Člen 5(2)	Člen 5(3)
Člen 5(3)	Člen 5(4)
—	Člen 5(5) do (8)
—	Člen 6(1), prvi pododstavek
Člen 6(1)	Člen 6(1), drugi pododstavek
Člen 6(2), uvodno besedilo	Člen 6(2), uvodno besedilo
Člen 6(2)(a)	Člen 6(2)(a)
Člen 6(2)(b)	—
Člen 6(2)(c)	Člen 6(2)(b)
—	Člen 6(2)(c)
—	Člen 6(3)
Člen 6(3)	Člen 6(4)
Člen 6(4)	Člen 6(5)
—	Člen 6(6)
Člen 7(1)	Člen 7(1)
Člen 7(2)	Člen 7(2)
Člen 7(3)	—
Člen 7(4)	Člen 7(3)
Člen 8	Člen 8
Člen 9	Člen 9(1)
—	Člen 9(2)
—	Člen 10(1) in (2)
Člen 10	Člen 11
Člen 11(1)	Člen 12(1)
Člen 11(2)	Člen 12(2)
Člen 11(2a)	Člen 12(3)
—	Člen 12(4)
Člen 11(3)	—
Člen 11(4)	Člen 12(5)
—	Členi 13 do 16
Člen 12	Člen 17(1)
—	Člen 17(2)
Člen 13(1)	Člen 18(1)
Člen 13(2)	—

Direktiva 2003/98/ES	Ta direktiva
Člen 13(3)	Člen 18(2), uvodno besedilo
—	Člen 18(2)(a) do (g)
—	Člen 19
Člen 14	Člen 20
Člen 15	Člen 21
—	Priloge I, II in III